

glasilo biljne zaštite

Zbornik sažetaka 63. seminara biljne zaštite

Opatija, 5. - 8. veljače 2019.

www.hdbz.hr

- 9.30-9.45 (32) Andrej Kavčič: **Prisutnost i rasprostranjenost azijskog ambrozijskog potkornjaka u Sloveniji**
- 9.45-10.00 (33) Mandica Dasović: **Posljedice šumskih požara u Lici**
- 10.00-10.15 (34) Drago Trajber, Nikica Ogris, Dušan Jurc, Barbara Piškur, Marijana Minić: **Problem s jasenovim žarnjakom i johinom sušicom u sjeverozapadnom dijelu Slovenije**
- 10.15-10.30 (35) Danko Diminić, Jelena Kranjec Orlović: **Dosadašnje spoznaje o novoj bolesti jasena u Hrvatskoj**
- 10.30-10.45 (36) Dušan Jurc, Barbra Piškur, Dušan Sadiković, Nikica Ogris, Danko Diminić: **Treba li ili ne treba suzbijati smeđu pjegavost borovih iglica?**
- 10.45-11.00 (37) Marko Vucelja, Linda Bjedov, Marko Boljfečić, Kristijan Tomljanović, Luka Stapić, Mislav Matijević, Josip Margaletić: **Prevenција šteta od sitnih glodavaca u šumama Hrvatske**
- 11.00-11.15 (38) Darko Pleskalt, Vesna Ančić Tunuković: **Monitoring šumskih glodavaca (miševa i voluharica) u Hrvatskim šumama s naglaskom na UŠP Vinkovci**
- 11.15-12.00 **Rasprava**

III dan ČETVRTAK, 07. veljače 2019.
DVRANA ORHIDEJA (1ABC)

PRIJEPODNE

AKTUALNI PROBLEMI U RATARSTVU I POVRTLARSTVU

Radno predsjedništvo: Renata Bažok, Fani Bogat, Karolina Vrandečić

- 8.00-8.15 (39) Siniša Papaik: **Nova Era zaštite žitarica od bolesti – iskustvo iz prakse**
- 8.15-8.25 (40) Zrinka Drmić, Martina Mrganić, Helena Virić Gašparić, Darija Lemić, Maja Čačija, Renata Bažok: **Štete od kukuruznog moljca ovisne o vremenskim uvjetima, lokalitetu i hibridima kukuruza**
- 8.25-8.35 (41) Fani Bogat: **Iskustva u određivanju rokova primjene fungicida u pšenici tijekom 2018. godine**
- 8.35-8.45 (42) Vladimir Ivezić, Brigita Popović, Jelena Ilić, Mirjana Brmež, Karolina Vrandečić: **Bolesti pšenice u konsocijacijskim sustavima**
- 8.45-9.00 (43) Emil Salihagić: **Herbicid CICLOPE – nova aktivna tvar za suzbijanje korova u pšenici**
- 9.00-9.10 (44) Miklós Tóth: **Detekcija i monitoring štetnika u ratarskoj proizvodnji uz pomoć feromonskih i agregacijskih mamaca**

intezitetu bila prisutna već tijekom ožujka, ovih se godina značajnije javljala kasnije tijekom sezone tj. krajem svibnja i tijekom lipnja. Na temelju iskustava iz prethodnih godina, tijekom 2018. godine postavili smo 6 pokusa u pšenici na tri lokacije od Slavonije do Podravine. Vremenski uvjeti na svim lokacijama uvelike su se razlikovali što je rezultiralo različitim pritiskom lisnih bolesti ovisno o lokaciji i sortimentu. Obzirom na uvjete zaštita pšenice od lisnih bolesti u 2018. godini bila je značajno zahtjevnija od prethodnih godina. Svaki od spomenutih vremenskih rokova zaštite pšenice, T1, T2 ili T3 pokazao je svoj značaj i mjesto u zaštiti pšenice uz pravilan odabir najboljeg sredstava za zaštitu bilja. Pšenica je naša najveća kultura koju štitimo fungicidnim pripravcima. Ovakva istraživanja dokazala su kompleksnost u pristupu tom problemu. Sigurno da ne možemo dati univerzalnu preporuku i „ključ“ za zaštitu pšenice od lisnih bolesti, ali znanjem i iskustvom stečenim kroz ovakva istraživanja nastojimo pomoći poljoprivrednicima da pravilno zaštite pšenice od bolesti osobito u zahtjevnim godinama kada su ispunjeni svi uvjeti za njihovu pojavu i razvoj.

Vladimir IVEZIĆ, Brigita POPOVIĆ, Jelena ILIĆ, Mirjana BRMEŽ, Karolina VRANDEČIĆ

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, Fakultet agrobiotehničkih znanosti,
Osijek

jilic@pfos.hr

(42) BOLESTI PŠENICE U KONSOCIJACIJSKIM SUSTAVIMA

Konsocijacija ili kombinacija kultura podrazumijeva uzgoj više kultura na istoj površini u isto vrijeme. Značaj konsocijacije je u tome da su biljke manje podložne različitim stresnim uvjetima. Tako, kombiniranjem trajnih nasada drvenastih kultura s jednogodišnjim poljoprivrednim kulturama na jednoj proizvodnoj površini direktno utječemo na temperaturu, vlagu, insolaciju te strujanje vjetra unutar nasada (mikroklimu) što za posljedicu ima veću otpornost biljaka na stresne uvijete. U sklopu projekta Hrvatske zaklade za znanost pod nazivom "Konsocijacija drvenastih vrsta i poljoprivrednih kultura kao inovativni pristup u agroekosustavima" cilj je istražiti utjecaj međudnosa cijepljenih oraha i ratarskih kultura na mikroklimu te time na bioraznolikost u tlu (mikrobiološku aktivnost u tlu te strukture zajednice nematoda), konzervaciju tla i štetne organizme poput uzročnika biljnih bolesti. Nakon završene prve godine projekta dobiveni rezultati ukazuju na smanjenu pojavu bolesti u konsocijacijskom sustavu u odnosu na kontrolu. Pokus se sprovodi na dvije lokacije, Đakovo i Ivankovo, gdje je posijana pšenica između redova oraha te kontrola bez oraha. Na svakoj lokaciji pregledi pšenice u polju obavljani su tri puta te je svaki put uzet prosječan uzorak od 10x10 biljaka za pregled u laboratoriju. Prilikom drugog pregleda pšenice utvrđeno je prisustvo

.....

Pyrenofore tritici-repentis na manjem dijelu biljaka s lokacije Ivanka. Pregledom biljaka u laboratoriju utvrđeno je veće prisustvo simptoma bolesti na kontroli u poređenju s konsocijacijom. Nakon žetve zrna pšenice su pregledana na prisustvo bolesti tako što je po 25 zrna u 4 ponavljanja stavljeno u Petrijeve zdjelice s navlaženim filter papirom. Nakon 15 dana uzorci su pregledani na prisustvo bolesti te nije utvrđena značajnija pojava patogenih gljivica. U skladu s rezultatima možemo utvrditi povoljan utjecaj konsocijacije pšenice i oraha u odnosu na kontrolu.

Emil SALIHAGIĆ, Tanja ĆURIĆ

Iskra Zelina Kemijska Industrija d.o.o.

emil.salihagic@iskra.hr

(43) HERBICID CICLOPE – NOVA AKTIVNA TVAR ZA SUZBIJANJE KOROVA U PŠENICI

U Hrvatskoj su se na područjima najveće zakorovljenosti uskolisnim korovima primijenila nova dostupna rješenja pri suzbijanju korova u usjevima pšenice. U suzbijanju uskolisnih korova se koristila nova aktivna tvar klodinafop koja je registrirana krajem 2017. godine u Hrvatskoj. Klodinafop je aktivna tvar iz kemijske grupe ariloksifenoksi-propionata, koja se nalazi u proizvodu trgovačkog naziva CICLOPE. Način djelovanja je sistemično i kontaktno te mehanizam djelovanja je na način da inhibira acetyl-koenzim A karboksilazu. Ciclope je post emergence herbicid koji se koristi u kontroli najvažnijih uskolisnih korova poput *Avena fatua*, *Alopecurus myosuroides*, *Lolium multiflorum* i slično. Istraživanje se odvijalo u vremenskom razdoblju od 1. travnja do 1. srpnja 2018. godine. Lokacije su birane po načelu visoke zakorovljenosti korova, prije svega najvažnijih uskolisnih korova. Izabrano je osam lokacija koje su zadovoljavale kriterije otežane kontrole korova u pšenici. Ciclope se koristi u dozi 0,63 l/ha od početka busanja do pojave zastavice (BBCH 20-39) uz utrošak vode od 200-400 l/ha. Površine parcela na kojima su se provodili pokusi su brojale od 10 do 120 hektara. Primjenu proizvoda su obavljale stručne osobe s primjerenom naobrazbom. Pokusi su pokazali brzu apsorpciju herbicida s vidljivim rezultatima već nakon 48 sati na najmlađim listovima korova. Pokus s herbicidom Ciclope je pokazao vrlo uspješno rješenje u kontroli važnijih uskolisnih korova u pšenici.